

Hylli i Dritës

Ubi Spiritus Domini ibi libertas
-II ad Cor. e. III. 17. -

DIFTOJSË

1. Nji komedië e pandershme e t' XX qindvjetë.
2. Kush âsht Hyu?
3. Shkodra me rrethe t' veta n' vjetë 370 deri 1000.
4. Kanûni i Lekë Dukagjinit
5. Vjerrsha t' D. Pjeter Zarishit,
6. Lot Gjakut
7. Lajme. - Rrokull Shqypniës.
- 8 (*Zâni i Shna Ndout.*)

Shkoder

Shtypshkroja «Nikaj»

1914

HYLLI I DRITËS

Vjeta I.

KORRIK 1914

N. 10

Nji komedië e pandershme e XX qindvjetë.

Shka është shpirti për jetë fizike t' trupit, njatà është nder (*erzi*) për jetë t' shoqñueshme t' njerit; pse, sikur trupi mahet, shtohet e zhdrivillohet mas t' pelqyemit t' organizmit t' tii me fuqie shpirtnore, njashtu t' marët e gjallimit e mäsà e nîmës, qi nieri kaa prejë shoqñiet, shkon mas nderet, neper t' cillen aj është i njoftun prejë shokve, e qi ktu mërret për njat çmim qi shoqñia kaa ndaj karakterin e vepren e njerit t' veçantë, t'kupuem si frÿmuer i arrsyeshem e s' bashkut i shoqñueshem. Prandej nieri, tujë këñë qi s' mund t' jetojë e as do t' jetojë vetmas e vetun për vedi, edhë tujë këñë qi fuqia e t' marët e jetës s'tii matet mas nderet qi kaa, aj është i detyruem, n' dashtë t' mërret si vehtje e veçantë — *individuum*, — n' dashtë si kafshë morale — *ens morale*, n' shumicë —, me këñë gjithmonë i ndershem n' shoqñië t' nierzimit.

Tash, për n' kjoftë se kto fjalë janë t' verteta e se Qeveriët e Shtetenve t' gjytnuem e kostitucjonal janë t' shprehunt (*l' expression*) e popullit, do t' thohet se shoqñia e sodshme e Europës gjindet fort e ligshhtë e e shkatrrueme, pse ndera e burrnia sod n' Europë janë lânë teper mas doret. Për me u vertetue mii ket fjalë, mjaft është me vrojtun me sÿy t' papajamajshem e, si thonë, me gjak t' ftoftë vepren, qi Europa kaa zhdrivillue n' Shqÿpnië mas luftës s' Balkanit e tektej. N' t' gjith ke veper nuk skjyrtohet tjetër, veç se egoizm e ligshhtië; e se për burrië e nderer popujt e Europës nuk losin nji kash t vëndit, shka mûndet udobisht me u vâu n' oroe prejë gjithkujë.

*

*

*

Por saa krisi lufta e Balkanit, Turkia, tujë paa se nuk kishte se si m' e majtë Shqÿpniën, ja lshoj shartet e ksajë, Europës n' dorë, qi Europa t' a shestote e t' a rregullote si t' dite maa

